
Referat

For møte i faggruppen for forurensning, naturlige toksiner og medisinrester

Dato: 17.04.2020, kl. 09:00-12:30

Sted: Sandakerveien 24C

Møteleder: Helle K. Knutsen

Deltakere: Anne Lise Brantsæter, Cathrine Thomsen, Gunnar Sundstøl Eriksen, Heidi Amlund, Ingunn A. Samdal, Sara Bremer, Jonny Beyer, Espen Mariussen, Helle K. Knutsen.

Fra sekretariatet: Kirsten E. Rakkestad (ref) og Nana Boahene (sak 8)

Observatør fra Mattilsynet: Monica Andreassen (f.o.m sak 8)

1. Velkommen, fravær, habilitet og godtgjøring

Helle ønsket velkommen. Ingen hadde noe å melde på forespørsel om habilitet knyttet til de sakene som skulle behandles.

2. Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden

Møteinnkalling og dagsorden ble godkjent. Det var kommet inn én sak til eventuelt (se sak 11).

3. Godkjenning av møtereferat fra tidligere møter

Referatene ble godkjent med noen mindre endringer/rettelser. Alle referater fra faggruppens møter i 2019 er nå godkjent og lagt ut på vkm.no.

4. Referat fra møter i Hovedkomiteen

Helle ga en kort orientering om sakene som var behandlet på de to siste møtene i VKMs hovedkomité. Referat fra møtene publiseres [her](#).

5. Status for alle i faggruppen - runde rundt bordet

Referat fra møte i faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester

Alle redegjorde kort for hvilke prosjekter de er med i VKM, og arbeidsmengde/kapasitet. Det varierer mellom ett, to eller ingen VKM-prosjekter. Vanlig høringsperiode er 6-8 uker.

6. Hørings saker fra EFSA CONTAM Panel

EFSA CONTAM Panel har i 2019 besluttet at alle deres rapporter skal ut på høring. Vanlig høringsperiode vil være 6 – 8 uker. Disse er alle relevante for faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester, og det forventes at eventuelle høringsuttalelser fra VKM vil bli tillagt vekt.

Faggruppen ønsker å bli varslet så tidlig som mulig når nye hørings saker kommer. Helle og Kirsten gjør en vurdering av hvorvidt det er relevant for faggruppen å komme med innspill i hvert enkelt tilfelle. Deretter vil eventuelt én eller flere i faggruppen bli kontaktet og gitt et spesielt ansvar for å se nærmere på rapporten, og deretter skissere et hørings svar. Til slutt diskuteres innspillene i faggruppen før de evt. sendes inn.

7. Høring: "the scientific opinion about public health risks related to the presence of Ochratoxin A (OTA) in food – a mycotoxin naturally produced by fungi such as the *Penicillium* and *Aspergillus* species"

Ochratoxin A er relevant for norsk mattrygget, og Gunnar hadde derfor fått ansvar for å se nærmere på denne vurderingen. Han presenterte kort om bakgrunn, innholdet i vurderingen, og hva EFSA CONTAM Panel har konkludert med. Gunnar sin presentasjon finner dere [HER](#).

EFSA-panelet har konkludert med at det er klare bevis for karsinogene effekter av OTA, men at mekanismene for gentoks er uklare, og panelet kunne ikke konkludere på hvorvidt OTA gir DNA skade via direkte eller indirekte effekter. Basert på EFSA sine guidelines for stoffer som er gentoksiske og karsinogene mener panelet det ikke kan settes noen HBGV. De har derfor valgt å benytte en MOE-tilnærming. Dette har de gjort for både neoplastiske og ikke-neoplastiske endepunkter.

Faggruppen ser ingen grunn til å komme med vesentlige innvendinger til vurderingen. Det vil imidlertid bli spilt inn at

- Det ikke fremkommer tydelig av vurderingen hvorvidt tidligere benyttet TWI (fra 2006) nå trekkes tilbake
- Det er oppgitt feil tall for øverste eksponering i 95-persentilen i abstractet
- Vurderingen kunne ha trengt en ekstra runde med språkvask

8. Cyanobakterier og cyanotoksiner i norske drikkevannskilder

Mattilsynet (MT) har hatt denne bestillingen ute til offentlig høring. Det var kommet inn fire høringssvar, og tre av disse tok opp tiltak i nedbørsfelt som kan hindre oppvekst av cyanobakterier. MT har derfor valgt å ta dette inn i bestillingen som et ekstra punkt. Ingunn, som er faglig leder for prosjektet, mente prosjektgruppen allerede har den nødvendige kompetansen for å svare også på dette ekstra punktet.

Faggruppen godkjenner bestillingen med noen små rettelser. Prosjektleder Nana Boahene tar dette videre til MT.

9. Dioksiner i maten til den norske befolkningen

Orienteringssak, Helle orienterte. Protokollen for dette prosjektet er nå ute på vkm.no. Prosjektet er ikke kommet helt i gang pga forsinkelser i klargjøring av data (skyldes andre prosjekter i VKM).

TEF for PCB-126 er viktig for denne vurderingen, og Helle ga en kort oppdatering av status for prosessen med å oppdatere denne TEF-verdien.

10. Fisk i norsk kosthold – nytte- og risikovurdering

Orienteringssak, Kirsten orienterte. Prosjektgruppen har brukt mye tid på å utarbeide protokoll. Denne er nå snart klar for offentlig høring. Pga tidspress har prosjektgruppen gjort systematisk søk parallelt med arbeidet med protokoll. Det er søkt etter «fiskeinntak» og gitte helseutfall, og søket ga 21 857 treff. Disse er en arbeidsgruppe nå i gang med å screene basert på titler og abstract.

11. Eventuelt

Det var meldt inn én sak under eventuelt; innspill til VKM sin kunnskapsbehovrapport. Hver faggruppe skal i første omgang spille inn tre punkter basert på «data gaps» som er avdekket i vurderinger faggruppene har publisert siden forrige kunnskapsbehovsrapport (omfatter perioden inntil 2018). FG 5 har bare publisert én vurdering i denne perioden; Kvikksølv i fisk. FG kommer derfor til å spille inn kunnskapsbehov herfra. Senere vil det bli mulig å spille inn «fremtidige kunnskapsbehov», men prosessen for dette er i klar fra prosjektgruppen ennå.

Faggruppen uttrykker sterk misnøye med å være bundet til publiserte vurderinger, da data på kvikksølv i gitte fiskearter ikke er et vesentlig kunnskapsbehov for det fagfeltet vi dekker.

Faggruppen besitter bred kompetanse og ønsker å kunne melde inn kunnskapshull på fagfeltet utover det som er avdekket i VKM-vurderinger. Kirsten vil ta dette videre med sekretariatet.

12. Nye møtedatoer

Faggruppen avventer å beslutte nye møtedatoer, da dette vil avhenge av progresjon i prosjektene.